

ČTVRTEK 5. ČERVENCE 2001**3,90Kč**

Cyril a Metoděj u spolu nechoděj

Studie sexuálního novátorství raného středověku.

Dnešního dne si připomínáme příchod arcibiskopa Metoděje a jeho mladšího bratra na naše území. Naše redakce se rozhodla hlouběji prozkoumat důležitou úlohu obou zvěrozvěstů, či jak bychom dnes řekli, poslů nové sexuality.

Dříve než se budeme podrobněji věnovat všem novým myšlenkám, které oba bratři přinesli nejen nám, ale i celému kulturnímu světu, a které se dnes bohužel i v odborné literatuře redukuje na pouhou misionářskou polohu, zaměříme se na chvíli pouze na vztah obou bratrů. Jak je v podobných sexuálních scénářích obvyklé, dominantnějším se záhy po narození stal později narozený Konstantin, který si nechával říkat Filosof, a Metoděj „sloužil svému mladšímu bratru jako otrok a poslouchal ho“¹.

tak už to prasklo

Nemnoho na tom, prokazatelný je též i Metodějův hermafroditismus, neboť: „Lidi pak se sešel nesčíslný zástup, provázeli jej svícemi a oplakávali dobrého učitele a pastýře, mužské pohlaví i ženské...“² Snad i proto byl jejich svazek tak pevný a skýtal plochu jak pro experimenty, tak pro seriózní vědeckou práci.

pokračování na straně 3

...SKONČILA VALČÍKEM!

Sobotka rupta?

Včera po poledni přibýlo do redakce několik dalších členů. Jednoho z nich jsem se jal provázet po Sobotce a jak jinak, museli jsme dojít až k Parmiggianiho soulptuře. Kamarád pravil po kratší obhlídce: „Dobrá podivnost!“ Pak jsem mu vysvětlil naši oblíbenou hru, kterou nelze prakticky hrát nikde jinde než na Sobotce. Jmenuje se Na písty. Spočívá v tom, že se do vnitřních kruhů umístí dva dobrovolníci, kteří představují písty. Píst samotný nemá za úkol nic jiného než chodit vnitřkem sousoší a vytvářet nemotivovanou překážku. Ve zbytku hrají ostatní účastníci na babu. Neptejte se, proč je ta hra tak oblíbená. Prostě je. Za to vám řeknu, jak vznikla. Když jsme tu byli jako redakce poprvé, zkoušeli jsme se v oné soulptuře pohybovat tak, abychom sice všichni chodili, ale navzájem se nepotkali. Věřte nevěřte, může tam takhle chodit spousta lidí. Tak, že se nepotkají, pokud nechtějí. Přítel Jarda se po mém výkladu na chvilku odmlčel a pak vstoupil do labyrintu spolu se mnou. Chodili jsme v něm dva, takže nám dalo mnohem méně práce se na tak malém místě nepotkat. Občas jsme sice uviděli záda toho druhého, více však nic. Pak už ani to. V tu chvíli jsem se zarazil. Vystoupil jsem ze soustředných kruhů a napadlo mne, o čem bude dnes úvodník. Mimo kruhy stál Jarda, zřejmě již dlouhou dobu, a mně došlo, že Šrámkova Sobotka je dobrá podivnost, kde se hrají různé hry. Na písty. Na babu. Na nevidím. A při té poslední hrozí, že ten, kdo se snaží druhé nevidět a neslyšet, možná v jednom okamžiku zůstane chodit v kruhu sám, také nikým neviděn a nikým neslyšen.

pro Splav! Josef Šlerka
autor je mrtvý

V ulicích?

Zeptali jsme se náhodných účastníků letošní Šrámkovy Sobotky: Jak se vám líbí letošní Splav!?

prof. Ramler, účastník EXODU

Rozumím tomu. Chápu to. Že se vám chce vykřiknout. Měl by tu zaznít takový výkřik a více mělo by se pod ním sesypat několik oken.

prof. Kalúsek, účastník EXODU

Jsem toho názoru, že nebude nemístno podotknouti tu, že nejmenší výtky nemožno v tomto ohavném, hnus vzbuzujícím případě činit škole. Nad vše pomyšlení čistý štít našeho ústavu nemusí se věru rdít studem. Náš ústav, toto zlaté ložisko vědy a mravní výchovy, stojí tu hrdě a odmítá od sebe všechnu zodpovědnost za tento poklesk zkaženého jinocha; naše svědomí je čisté. To jsem chtěl jen podotknouti.

Jan Ratkin, účastník literární soutěže

Ano, velmi. Oni jsou stejní jako já, trápí zvířata. Tak například chytají myši, napíchají do nich špendlíků a pak je pustí. Několika kočkám uržili už ocas. Jednomu psu předhodili kus masa, do něhož nabodali cvočků. Nejhorší věci dělají s ptáky, to nutno přiznat. Rdousí mláďata před očima ptačích samiček, polévají hnízda s mláďaty vařící vodou, oškubali celého ptáka a pak ho pustili, trápí ptáky v kleci hladem, upalují jim nožičky sirkami, uřezávají hlavičky – takové věci dělají. Jsou stejní jako já, krom šestého příkázání.

Valenta, občan Sobotky

K čemu básně! K čemu proslov!

pokračování ze strany 1

Příležitost ověřit své praktické zkušenosti se brzy naskytla v úkolu nadmíru těžkém. Chazarský vládce se rozhodl přestoupit s veškerým svým lidem na víru, která mu přinese nejvíce slasti. Vyzval proto křesťany, židy i saracény, by mu radosti svých vyznání předvedli. Cyril s Metodějem nejen že uspěli misijně, ale cestou se jim zdařilo vyzvednout z moře mrtvolu papeže Klimenta I. a položit tak základy moderní nekrofilie. Během chazarské misie se pokusili i o sepsání svých zkušeností ve spisku Ranní kamarád (viz staroslověnská Káma z útra).

Brzy po jejich návratu „zatímco se Filosof veselil v Bohu, naskytla se opět jiná věc a úkol nemenší prvních.“³ Velkomoravský kníže Rostislav projevil zájem o muže, kteří by dokázali „zasévat sémě Božího slova“ a „vvest bloudící duše v lůno katolické církve“¹. Odměna za tuto službu nebyla méně než „svěšený houfec zbožných jinochů“¹.

Změna prostředí se ukázala být velmi šťastnou, neboť záhy po svém příchodu objevili oba bratři na nedalekém vrchu sochu Radhoště, díky níž pro svět znovuobjevili zapomenuté umění pygmalionismu. Bohužel matérie pohanské sochy se ukázala neschopna odolat vírou zoceleným tělům soluňských bratří.

Závěr života věnovali oba kněží zkoumání jemných zákonitostí užití jazyka ve svatém obcování, a svým dílem zcela vyvrátili starou nauku o trojím způsobu jeho používání.

Je nabíledni, že oba bratři velkým dílem přispěli k rozvoji sexuální vědy, a proto nesporně zaslouží vzdání našeho holdu. Věnujte jim proto některou ze svých dnešních individuálních či kolektivních ipsací.

Poznámky:

¹ Apoštolský list Pavla VI. k 1100. výročí smrti sv. Cyrila

² Život Metodějův

³ Život Konstantinův

pro Splav! Arnošt
autor je Štědřý

Řešení kvízu z minulého čísla

1b, 2a, 4b, 5c

Šťastným řešitelům blahopřejeme.

Otázka do dalšího kola: kam zmizela otázka číslo 3?

PROGRAM

Čtvrtek 5. července

9.00 hod. sál spořitelny – Krajina a rozhledna jako estetický objekt – PhDr. Vlastimil Zuska

11.00 hod. sál spořitelny – Prezentace Knihovničky Českého ráje

15.00 hod. bývalé kino – Konec srpna v hotelu Ozón – filmová projekce

17.00 hod. chrám sv. Maří Magdaleny – Koncert Miroslava Kejmara

19.30 hod. sál spořitelny – Ještě žiju s věšákem a plácačkou, Divadlo na tahu

21.30 hod. bývalé kino – Pidras ohněstrújce – Divadlo v bytě

Jídelní lístek

Snídaně: Paštika, chléb, máslo, čaj

Oběd: Polévka bramborová

Kuřecí plátek, brambor

Večeře: Rajska, těstoviny, zelenina

Jazyk, vlast a Šrámkova Sobotka

Včerejšího pozdního večera jsme se sešli ve znovuoživeném sále solnice a připomněli si hnedle dvojí památnou událost. Jednak úmrtí včera čteného soboteckého rodáka Josefa Ladislava Turnovského, jež se odehrálo před rovným stoletím, a zadruhé stopadesáté výročí od uvedení první hry na solnických prknech, která znamenají svět. Aranžérka večera Hana Kofránková byla na scéně přivítána více než vřele, místy až skandálně (od skandovat). Toto halasné a jednotné přijetí jako by udalo zbytku večera tón. Můj úkol se mi nyní pozdává poněkud nesmyslným. Recenzovat takové přátelské setkání, jehož jsme byli účastní, je ne-li nesmyslná, pak ohavná činnost. Reflexe Splav!u je nám ovšem zapotřebí, pročez se pokusím uvést alespoň pár dojmů, či postřehů.

kofránkovský patvar

Sobotečtí lektori včera večer mířili hned dvěma zbraněmi. První byl svou obrozeností až poetický jazyk mistra Turnovského a druhou české lidové písně, doprovázené pouze na kytaru a zpívané unisono. Nutno přiznat, že až na kuriózní případy (Burund'an jménem Hadji usínající v půli rozhovoru laureáta Thalie a hereckého pamětníka) byl zamýšlený cíl zasažen do černého. Lektorskému sboru se podařilo objevit v divácích ony rudimenty družného vlastenectví, které ve společenském životě dnešní doby tolik chybí (holohlavce nepočítám).

O formě kofránkovského patvaru jsme již dišputovali včera, dnes je však situace jiná. Režisérka nás na počátku upozornila, že představení nemá ambice být divadelním. O to příjemněji působily ty problesky dramaticky inscenovaných vztahů a charakterů ve skromných gestech či načrtnutých misanscénách (jediný, kdo snad překročil hranici náznaku, byla Věra Hučínová). Přednes všech na scéně byl až školsky kostnatý, což je Turnovského jazyku přílehavé a nacionalismu vůbec vlastní. Na závěr ještě jednu subjektivní noticku jako možný podnět k diskusi o čile se vyvíjejícím charakteru soboteckého festivalu.

Pořad, jehož jsme všichni – na jevišti i v hledišti – byli účinkujícími, se mým očím přivyklým stroboskopu roztržitých hodnot jevil jako velká a skvělá komedie.

pro Splav! napsal Jan
autor je Rolník

Vem si panáka a hraj!

Všechno to začalo, když manželé R. a A. Novákovi z Malého divadélka Praha postavili své pomyslné šapitó. Na sobotecké náměstí zavítali komedianti, aby své obecenstvo vlákali magií gest a ožvlého dřeva do světa jarmarku s jeho svéráznou kulturou podivného, komického a zázračného. Malé divadélko se nesnažilo o vytváření laciné image, jejich loutkoherectví vycházelo z dokonale vstřebané tradice. Již po sedm generací se v rodě Kopeckých dědí mistrovství vedení loutek a pochopitelně i dřevění herci samotní a je třeba zdůraznit, že Anna Nováková zdědila vše podstatné snad jen s výjimkou proslulého příjmení. Představení s titulem „Varieté aneb co loutky dovedou“ předvedlo řadu kousků, kterým se mohly obdivovat už naše prababičky, včetně původních protagonistů (míněny jsou loutky a nikoli jejich vodiči). Škoda jen, že principál i jeho žena, maně připomínající kombinaci Anny Kouzelnice a Kateřiny Důrové z Vančurova Roznamého léta, museli překřikovat hluk motorů projíždějících aut. S bolestnou naléhavostí se tváří v tvář vzpomínce na dobu kočovných divadel připomněla naše vlastní doba, která znehodnotila sobotecké náměstí jako prostor setkávání jeho proměnou v parkoviště. Není tedy ani trochu divu, že se druhé odpolední vystoupení přestěhovalo na zahradu Šrámkova domu. Ve hře Posvícení v Hudlicích rozehráli manželé Novákovi celou škálu výrazových možností svého kejklířského umění. Volně proplouvali od hraní divadla k hraní na divadlo a své (nejen dětské) diváky strhli s sebou. Jejich představení zrušilo bariéry mezi pimprlovým divadélkem a činohrou, mezi herci a diváky a snad i mezi časem dnes a kdysi.

pro Splav! Zuzana Štefková
autorka je v posteli

ZEPTALI JSME SE

Víte, kdo je Bambi?

Jana Machalíková

Bambi je obyvatel bambusového lesa.

Radim Šíp

Ne e.

Klára Jelínková

Bambi, to je takovej ten koloušek. Z náky dysnejovky.

Michal Hubáček

Kdo je Bambi? Ne.

Dialog

A. Ani by mne nenapadlo něco takového načínat, ale vzhledem k tomu, že se o tom během jednoho dne rozhovořil už druhý člověk, zdá se mi, že by to přece jen mohl být předmět naší pozornosti nikoli nehodný. Předpokládám, že víš, o čem je řeč – i ty už jsi tam přece musel alespoň jednou zajít.

B. Podle toho, jak o tom mluvíš, musíš mít na mysli cosi vskutku nevýslovného. A z naléhavosti tvého hlasu hádám, že alespoň já bych si neměl s nevýslovností tvé myšlenky zahrávat, když už tě své prostořekosti neušetřili druzí a dohnali tě tak až k tomu, abys proti své vůli načíнал to, o čem se má spíše mlčet, má-li být člověk poslušen nařízení velkého filosofa.

A. Mluvíš mi ze srdce, i když bych řekl, že dohnat se nechali spíš ti dva, pakli jich není více.

B. A co je to dohnalo?

A. Když jsem o tom uvažoval, došel jsem k mínění, že jiná příležitost převlečená za jinou. Ale dřív než vyložím, co tím myslím, měl bych ti raději říct, co všechno jsem slyšel.

B. To bude, zdá se, nutné.

A. Ten první tedy – a byla to žena – vypadala dosti rozhořčeně a měla především obavy o zdárnou výchovu svých dětí. I bez ohledu na náš společný zážitek je důvodů k takovým obavám víc než dost, a proto jsem její pocit nechtěl nijak zlehčovat. V onu chvíli se její rozpoložení v něčem podobalo stavu myslí, o němž nám říká básník :

Chystal se minout to místo, kde stanul již mnohokrát předtím,

tolikrát, kolik je dní, jak zrodil je přemocný Čas,

bezděky pohledem svým však spatřil znamení zhoubná,

jež v hrudi mu ztajila dech, tak strašná byla jich moc.

B. Dívám-li se dobře, pak podobný je onen stav dotčenosti, kterému duše podléhá, kdykoli se jí dotýká něco neblahého. Nepodobný je však v tom, že táž ‚znamení zhoubná‘ mohl na onom místě, ‚kde stanul již mnohokrát předtím‘ spatřit právě ‚tolikrát, kolik je dní, jež zrodil přemocný Čas‘.

A. Přesně tak – ledaže bychom chtěli tvrdit, že i v místě, které má básník na mysli (a je to jistě jiné místo), jsou již nějak obsažena, a to buď tak, že tam spočívají jako počátky viditelných znamení, takže si jich ani nemohl všimnout, třebaže tam tolikrát docházel (pokud bychom ovšem nenazývali všímáním myšlení), anebo tak, že tam hrozily již jako viditelné tvary, ovšem z nějakého důvodu jim scházela ona děsivá moc, ‚jež v hrudi mu ztajila dech‘.

B. Zdá se mi, že rozumím, kam míříš.

A. Dobrá. Vezměme si však případ nebožehého dítěte, o které se jeho matka – a právem – bojí: zdalipak se můžeme domnívat, že i ono stejně jako básníkův muž bude natolik nevšímavé, že v tichosti přehlédne všechna ta znamení, pro ty druhé již sotva viditelná (ježto jsou běžnou součástí takových neblahých míst), a pokud by vskutku nebyla viditelná, že v sobě neshledá nezjevné počátky takových znamení, kterým říkáme ‚pomyslení‘, ‚nápady‘, ‚hnutí myslí‘ a podobně? Vždyť přece právě na místech dětmi hojně navštěvovaných se tyto počátky rády přiodívají tvarem a rozličnými podobami.

B. To věru ano!

A. A není snad viditelných znamení pouze vzhledem k počátkům, z nichž vzházejí?

B. Slušelo by se připustit, že pouze tak.

A. A jak se to má tedy s dětmi a jejich výchovou?

B. Inu, řekni, když se tak ptáš!

A. Zdali ne tak, jak nás o tom poučuje básník :

Zabučí žalostně tele, když žhavou vtisknou mu značku

poprvé, podruhé cukne, potřetí nehlesne nic.

B. Domníváš se zřejmě, že viditelné může být příležitostí k tomu, aby bylo vysloveno – alespoň do té doby, dokud nepozbude oné strašlivé moci, ‚jež v hrudi...‘

A. Ano, ale to vzhledem k tomu, co tvaruje, znamená, že je příležitostí obrátit se k počátkům takového viditelného tvaru.

B. Vida, jaký postup se nám tu rýsuje! Jaká netušená cesta se tu před duší i v takovou chvíli otevírá!

A. Jistě, jistě, vím, že mému výkladu leccos schází, ale pro začátek jsem ti chtěl jen říct, co mě bezprostředně napadlo.

B. Nuže, dobrá: matka si spletla příležitost k mluvení s chvílí trapného mlčení (alespoň potud, pokud je pravdou, že si člověk své příležitosti nějak volí). Ale jak je to s tím druhým mužem, není-li snad i on ženou? Zač se jemu co převléká?

A. Nevšední za všední. Podle toho, co říkal, jsem si představil duši tak zvláštně rostlou, která – abychom se i nyní drželi obrazu našeho básníka – má nutkání jakoby obkreslovat ta strašná znamení nebo je alespoň zvětšovat tím, že k nim něco podobně strašlivého dopíše. Někoho takového měl zřejmě onen druhý muž na mysli a přiměřeně své představě byl jaksepatří rozhořčen a ne-li rozhořčen, tedy rozhodně znechucen.

B. Není se co divit, má-li člověk takovou představu.

A. Ano, má-li takovou představu, ale ta se na žádný pád nijak nedotýká toho, kdo se rozhodl vyzdobit ve dnech naší slavnosti i to nejzasutější místo. Ať už to byl kdokoli, určitě mu nebude vadit, když o něm básník s posměchem zapíše :

Nesvede úderem rázným hladkou tvář kamene zbrázdit

Zásekem nesmazatelným, písmena rovná když v řadě.

Docela se spokojí s efemérní hrou světla, která na několik dní překryje nezničitelné reliéfy, aby pak ustoupila a přenechala své místo tomu, co svou nezvyklou viditelností zakrývá, v jiném smyslu však nechává vidět.

B. Hm.

A. I on podobně jako ty počátků plné děti, o nichž jsme mluvili, se podle mého soudu nechal pohnout okamžitým hnutím své myslí a vystrojil tomu místu – a jemu přiměřeně – jakousi, připustíš-li, hanebnou chválu, již jsme v těchto dnech občasnými svědky, ale nenapodoboval při tom hanebný duševní ethos rytců a epigrafiků, nýbrž charakteristický ethos místa, lze-li to tak říci.

B. Hm.

A. Skoro to teď vypadá, jako by i mne postihla výřečnost těch, s nimiž jsem se dnes setkal... Ale snad pro to přece jen byla vhodná chvíle.

B. Možná, ale pokud ano, tak alespoň vidíš, že si ji nevybíráš. Jinak bych totiž invenci tvé řeči, pakliže by měla být záměrná, ale hlavně tomu množství slov vůbec nerozuměl.

pro Splav! Jaroslav
autor je Rytíř

Tajemný dokument – vrchol ŠS?

Jedním z vrcholů úterního nočního kulturního života bylo uvedení tajemného dokumentu PZÚ. My, knihovnice, jsme zvláště ocenily fakt, že hlavní hrdina obdržel za svůj čin knihu. I zde tedy platí: kdo si čte, nezlobí!

Diskuse či diskuze o češtině?

Po zkušenostech z pěti dnů 45. Šrámkovy Sobotky navrhuji uspořádat diskusní kruh o tom, zda spisovná čeština patří do mluveného slova. Chodím a naslouchám. Názorové rozdíly mezi generacemi jsou propastné, ale všichni o tom mluví. Každý mezi svými.

Váše čtenářka a knihovnice.

Praha, 29.6.2001

Vážení přátelé,
děkuji za pozvánku. Bohužel, musím se vám omluvit. Přěji 45. Šrámkově Sobotce krásné počasí a úspěchy v celém programu. Z „Krajiny textů“ těžbu v drahokamech. Srdečné pozdravy všem přátelům a známým, všem kamarádům.

S upřímným stiskem ruky

Váše vzpomínající

Daniela Musilová

Errata:

Ve věřejším čísle jsme mylně citovali mgr. Jana Bilka. Dopis, jenž na jeho přání přetiskujeme nepochází od Ludmily, ale Daniely Musilové. Omlouváme se za zkomolení.

Za Splav! shaga, sazeč

Tak také tohle přišlo do redakce:

Písničky o lásce jsou pořád stejné
chvilku se líbí, pak to pomine.
Nebaví mě být ženským věrným
a zahýbat už taky ne.

Je to jak ticho po pěšině,
jak prázdný stání ve stáji.
Pěšinka života se fádne vine
a život se tím netají.

Nevíme kam jdeme, proč jsme tady,
člověk se prostě nechytá.
Ulov pak rybu bez návnady
a nehod' flintu do žita.

Anička posedlá se stářím shýbla
Stříbrné květy mládež zetlely.
V divadle polijí vás vodou z kýbly
a větry prohání tě v posteli.

Setkání nad krajinou textů

„Každý jste přijel do Sobotky odjinud – ze svého místa. Každé místo dýchá vlastním geniem loci. Atmosféra vašeho místa ovlivňuje texty, které tam vznikají. Přivezli jste si do Sobotky texty ze svého místa. Ted' zkusíme tomu, co již existuje, dát hmotnou podobu.“ (z úvodu setkání)

- účastníci vytvořili náčrt mapy ČR

- na mapu pokládali texty tam, kde mají svůj domov

- kdo chtěl, vyjádřil svůj vztah k textu a/nebo místu

- vznikla krajina textů

- setkali jsme se. Nová tradice?

(krajinou textů k vidění, pročítání a doplňování ve foyeru sokolovny)

pro Splav! Ajka Pospíšilová

Není malých nakladatelství

Právo veřejnosti na informovanost je všeobecně uznávaným základním právem. Jakým právem však některá média informující o knihách přehlížejí malá specializovaná nakladatelství? Jako by existovali pouze vydavatelské giganti, oligarchické kvazimonopoly a všemocné molochy, kterým je sedmou velmocí dáno právo prezentovat své dílo na veřejnosti. Můžeme s potěšením konstatovat, že v rámci Šrámkovy Sobotky došlo alespoň k jednorázovému prolomení této zhoubné a nelogické bariéry.

Včera v budově spořitelny – s malou propagací, ale přesto s velkou návštěvou – prezentovalo své publikace malé soukromé nakladatelství Herrmann a synové. A tam, kde se čtenářům obvykle dostává chladného a rovnostářského přijetí ze strany ředitelů a pracovníků oddělení styku s veřejností, byli čtenáři až zaskočení milou, ba domáckou ukázkou tvorby tohoto publishing-housu.

Historie firmy se začala psát už v roce 1990, ale již předtím, v letech pozdní totality, oba nynější společníci a tehdejší studenti matematicko-fyzikální fakulty UK opisovali samizdatovou literaturu. Zájem o filosofii, umění a knihy je pak vedl k založení podniku.

Herrmann a synové se specializují zejména na filosofickou a uměnovědnou literaturu, která sama o sobě nemá a nemůže mít náklady jdoucí do desítek tisíců. Tím větší péči pak může nakladatel věnovat přípravě jednotlivých titulů. A výsledek se dostavil: za zhruba deset let vydalo nakladatelství několik desítek publikací, které bychom pro jejich náročnou výtvarnou úpravu mohli prohlásit bez ohledu na obsah za krásné knihy. Je s podivem, že žádná z nich nezískala zatím umístění v soutěži Nejkrásnější kniha roku. Toto téma je už nicméně nastíněno v úvodu článku.

Součástí edičního plánu je i s přísnými nároky vybraná beletrie a v několika málo případech i poezie. Jde v naprosté většině o málo vydávané autory a tituly, které by byly pro čtenáře běžnými prostředky nedosažitelné; za nakladatelský počín bychom mohli označit vybrané spisy dnes již téměř neznámého Karla J. Šlejhara, autora románu Kuře melancholik.

Prezentace jasně ukázala, že není malých nakladatelství. Jsou jen malé a velké plány. A nejen ediční.

Pro Splav! Jan Smolka
autor je proшеdivělý

Podruhé aneb Majestát Řecka

Druhým přednášejícím k tématu Krajina textů byl doc. Zdeněk Kratochvíl, toho času zaměstnanec Přírodovědecké fakulty FF UK, katedry filosofie. Název přednášky – Putování podle cestopisu Pausania – evokoval spíše šedivou nudu filologické řeči, opak se však stal pravdou. Během prvních několika minut se Kratochvíl stal miláčkem soboteckého publika. Centrem jeho přednášky byl vztah mezi textem více než několik set let starého cestopisu řeckého autora, jeho strukturou a skutečným putováním podle něj. Kratochvíl dokázal spojit poutavý výklad, podaný s jemnou ironií, nadhledem a fundovaností a stal se pro mnohé třeshinkou na dortu dosavadní Šrámkovy Sobotky.

Pro mne osobně byly nejzajímavější dva momenty: první, když Kratochvíl hovořil o podstatě posunu významu slov konfrontovaných s realitou místopisu, např. „podívej se vpravo nahoru“, a teprve na místě samém čtenář zjistil, že oním „vpravo nahoru“

pokračování na straně 10

pokračování ze strany 9

je myšlena přes dva tisíce metrů vysoká hora. Druhým momentem byla výzva k jakési kulturní a temporální hermeneutice. Tedy abychom při četbě textu – a já myslím, že jakéhokoli – pečlivě vážili, zda některé jeho části nechápeme jako méněcenné, protože v našich bedkách takovéto informace nemáme, nebo naopak, abychom se snažili nepoměřovat informace nám sdělované našimi, někdy i fyzickými, parametry a schopnostmi.

Celkově musí i ten nejkritičtější posluchač přiznat, že doc. Zdeněk Kratochvíl dokázal ve svém příspěvku spojit podnětnost RNDr. Jiřího Šádla a lehkost PhDr. Vladimíra Novotného. Něco mi říká, že Filozofa nevidíme na Šrámkově Sobotce naposled.

pro Splav! Josef Šlerka
autor je mrtvý

Kos je vůl!

Venku je zleva slunce, zprava jsou černé mraky. Vcházíme do sálu sobotecké spořitelny. Jak asi venku bude, až budeme vycházet. Poslouchám, neslušně, hovor mladých lidí... A všichni oslepli, kterým se podařilo prohlédnout... Jsou to ti samí lidé, kteří před deseti minutami seděli ve stejné hospodě jako já. Venku začalo pršet. Teplota klesá, šum v sále stoupá. Divácká nasycenost přibližně tři čtvrtiny sálu. Těší mě, že dobrých deset lidí pročítá onen bulvární plátek Splav!. Pozoruji jejich reakce, ale právě se zhaslo a na jevišti se rozsvítil červený paraván.

„Dáma na pavlači“ má minutáž 1 hodinu a 10 minut a je bez přestávky. Jó, na Marjánce, tam se tancuje...

nestřílejte, pane inspektore

A přichází Libuše Švormová.

Bude následovat 13 soudniček Františka Němce. Soudničky jsou vtipné jednoduché příběhy motivované soudními řízeními. Mezi jednotlivými kusy herečka mizí za červeným paravánem, který se do pavlačového představení svými orientálními motivy absolutně nehodí. Herečka mění své svršky a doplňky za doprovodu staropražských písniček. Některé z písní jsou známější a publikum si občas notuje a pobrukuje. Někdy jsou písně poměrně dlouhé (možná až zbytečné) a některé příběhy jsou poměrně krátké, tak se dá říci, že se časy obou složek představení dostávají na roveň, což je škoda.

„Kos je vůl!“ je jedna ze soudniček, velmi milá a velmi živá. Vždyť o šatníku je schopna pohádat se se svým mužem snad každá žena.

Publikum se baví. Tím dává jasně najevo, že ony humorné příběhy nežijí jen ve hře, ale jsou to i příběhy naše či našich pavlačových sousedů.

Libuše Švormová zvládla desítky hlasů a převleků a postav a nálad... vyjádřit velmi živě a realisticky. Její převleky soudničky oživily a dostaly přesně tam, kde bylo třeba příběhy vnímat.

Kyprá paní vrhala velikej stín, on byl outlej a žádněj stín nevrhal. Závídet se nemá, ale někdy máte muže, že ho té ženě závídet musíte!

A venku už neprší!

pro Splav! Blanka
autorka je Sobotková

Pátek 6. července

Celodenní výlety účastníků festivalu

19.30 hod. sál spořitelny – Večer pedagogických a filosofických fakult

Jídelní lístek

Snídaně:	Párek, pečivo, čaj, sušenka
Oběd:	Pečivo, jogurt, ovoce Smažený kuřecí řízek, chléb, okurka
Večeře:	Holandský řízek, bramborová kaše, okurka, zelenina

Důle • itá oznámení

Na vědomost se dává, že v sobotu odpoledne ve 13.00 hodin bude na náměstí přistaven speciální autobus zajišťující odvoz účastníků do Prahy. Zájemci necht' napíší své jméno na papír, který visí na nástěnce před knihovnou. Cena jízdenky je 110Kč.

Ve středu dopoledne ztratil Jiří Šlupka Svěrák na náměstí peněženku s doklady. Pochytivý nálezce bude JŠSem po zásluze odměněn.

Pře • ije lidstvo vlastní konec?

Opravdu to bude tak? - Vize mo • ného?

Smrt. Válka. Bomba. Řada bomb. Zkáza. Leukémie. Smrt. Konec všeho. Ženy. Osm mladých dívek, jedna stará žena. Tři koně. Zbraně. Krajina. Lesy. Řeka. Pláně. Široko daleko nikde nikdo. Ženy táhnou krajem. Kde jsou? Těžko říct. Kam jdou? Těžko říct. Odkud jdou? Hledají něco? Nebo někoho? Žijí muži? Žije ještě vůbec někdo jiný? Co je čeká? Jaký je jejich úděl? Jaký je náš úděl?

Dívky se narodily až po katastrofě. Jejich rodiče už jsou dávno v tahu. Jen stará si něco pamatuje. Ale k čemu jí to je? A k čemu to je dívkám? Pomůže jim to přežít? Co musí dívky umět, aby přežily? Kam se schovat? Jak se chovat? Jaké vlastně jsou? Jací jsme (byli) my? Jsme lepší, horší, stejní, jiní? Dopustíme, aby došlo k tomu, co se děje ve filmu? Co máme udělat, aby k tomu nikdy dojit nemohlo?

Strach. Spěch. Hlad. Žízeň. Dnes a denně. Od rána do noci. Od noci do rána. Smích? Láska? Radost? Kam se poděly? Zmizely napořád? Nebo jsou jenom ukryté v hloubce? Co je nahradilo? A proč? Může je něco vrátit? Má ještě něco smyslu? Co z toho, co máme, má smysl? Co je smysl? Má smysl ptát se po smyslu?

Pavel Juráček. Každý mladý muž. Postava k podpírání. Případ pro začínajícího kata. Scénárista. Režisér. Autor povídek. Vynikající. Cenzurovaný. Pronásledovaný. Zlikvidovaný režimem. Kolik toho ještě mohl napsat? A natočit? Jak skvěle mohly být jeho další filmy? Kdo může za to, že nesměl točit? Kdo může za to, že nemohli točit i jiní? Je možné označit konkrétního viníka? Byl za to někdo potrestán? Cítí vinu?

Scénář. Hudba. Zvuk. Herecké výkony. Kamera. Režie. Všechno mimořádné. Chcete vidět jeden z nejkvalitnějších, ale přesto opomíjených filmů šedesátých let? Opravdu ano? Přijďte se podívat?

Přijďte a hledejte odpovědi!

pro Splav! Jan Smolka
autor je prošedivělý

Konec srpna v hotelu Ozon (ČSSR 1966; námět a scénář Pavel Juráček, režie Jan Schmidt) – bývalé kino, výjimečně 15.00.

ČERNÁ KRONIKA

K tragické nehodě došlo při včerejším čarování provozovaném V. Z., přezdívaným „estetický Faust“. Při evokaci

Jedničku vem,
v deset ji změň,
dvojku dej ven,
s trojkou se těš,
to zbohatneš.
Čtyrku, tu pryč!
Pět jako šest,
malá to čest,
sedmička spíš,
osmu tam piš;
devět je víc,
deset je nic.
To • násobilka kouzelnic

muoval v Z. K., přivolání policisté mohli pouze konstatovat, • e díky drobné trhlině v magickém kruhu došlo k politováníhodným následkům. Vzhledem k tomu, • e demony a strašidla nelze podle našeho zákona obvinít, jeliko • neexistují, nebylo zahájeno trestní řízení proti M., odpovědnému za dodaný kruh.

POČASÍ

